

DECIZIE

03 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Agrocenter EuroChem”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Agrocenter EuroChem” împotriva Serviciului Vamal și Biroului Vamal Nord cu privire la contestarea actelor administrative și obligarea utilizării metodei determinării valorii în vamă a mărfii conform art.10 alin. (1) lit. a) al Legii cu privire la tariful vamal,

împotriva încheierii din 23 martie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Agrocenter EuroChem” împotriva hotărârii din 17 decembrie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central,

c o n s t a ț ă :

La 29 octombrie 2019 SRL „Agrocenter EuroChem” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciul Vamal și Biroul Vamal Nord, prin care a solicitat anularea actelor administrative: nr.1353 din 17 august 2019, nr.1371 din 21 august 2019, nr.1378 din 23 august 2019, nr.1380 din 23 august 2019, nr.1391 din 24 august 2019, nr.1394 din 24 august 2019, nr.1397 din 25 august 2019, nr.1399 din 27 august 2019, nr.1402 din 27 august 2019 și obligarea utilizării metodei determinării valorii în vamă a mărfii în conformitate cu art.10 alin.(1) lit.a) din Legea nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal.

Prin hotărârea din 17 decembrie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Agrocenter EuroChem”.

La 15 ianuarie 2020 SRL „Agrocenter EuroChem” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 17 decembrie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de admitere a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 23 martie 2020 a Curții de Apel Bălți s-a declarat inadmisibil apelul depus de SRL „Agrocenter EuroChem” împotriva hotărârii din 17 decembrie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

La 22 aprilie 2020, SRL „Agrocenter EuroChem” a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 23 martie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea încheierii instanței de apel și remiterea cauzei la Curtea de Apel Bălți la etapa primirii cererii de apel.

Înaintând cererea de recurs în baza art. 429, 432 Codul de procedură civilă, recurenta a indicat că recursul este depus în termen, or, a luat cunoștință cu încheierea din 23 martie 2020 a Curții de Apel Bălți la data de 07 aprilie 2020.

SRL „Agrocenter EuroChem” consideră că instanța de apel a aplicat eronat dispozițiile art. 232 alin.(1), art.233 alin. (1) și (2), art. 234 alin. (1) și art.236 Codul administrativ.

Or, la 15 ianuarie 2020 a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 17 decembrie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central. Iar până la 23 martie 2020, Curtea de Apel Bălți n-a expediat în adresa SRL „Agrocenter EuroChem” notificare, prin care să comunice conform art.223 Codul administrativ despre necesitatea înlăturării neajunsurilor în termen de 30 de zile și nu a expediat recurentului încheierea de înlăturare a neajunsurilor conform art.235 Cod administrativ.

În opinia recurente, instanța de apel la emiterea încheierii din 23 martie 2020 a aplicat eronat normele de drept procedural, emițând o încheiere care urmează a fi casată, cu restituirea cauzei în instanța de apel la etapa primirii cererii de apel.

Or, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea din 23 martie 2020 nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 § 1 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege.

La 11 mai 2020 în adresa Serviciului Vamal și Biroului Vamal Nord a fost expediată copia recursului depus de SRL „Agrocenter EuroChem”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Deși la 15 mai 2020 intimații Serviciul Vamal și Biroului Vamal Nord au recepționat copia recursului declarat de recurenta SRL „Agrocenter EuroChem”, aceștia nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea recurată a fost pronunțată la 23 martie 2020 și expediată părților prin intermediul oficiului poștal la 27 martie 2020 (f.d. 118, Vol.II).

Recurenta SRL „Agrocenter EuroChem” a recepționat copia încheierii din 23 martie 2020 a Curții de Apel Bălți la 07 aprilie 2020 (f.d.121, Vol.II).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, la 15 ianuarie 2020 SRL „Agrocenter EuroChem” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 17 decembrie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de admitere a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 23 martie 2020 a Curții de Apel Bălți s-a declarat inadmisibil apelul depus de SRL „Agrocenter EuroChem” împotriva hotărârii din 17 decembrie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Conform art. 232 alin. (2) Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Actele cauzei denotă incontestabil faptul că SRL „Agrocenter EuroChem” a recepționat copia hotărârii motivate din 17 decembrie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central la data de 10 februarie 2020 (f.d.107, Vol.II).

Astfel, termenul de declarare a apelului a început să curgă de la data de 11 februarie 2020, și a expirat la data de 11 martie 2020.

Instanța de recurs reține că SRL „Agrocenter EuroChem” a cunoscut despre neajunsurile cererii de apel, însă într-un mod nejustificat, având la dispoziție 30 de zile, aceasta nu a întreprins acțiuni care ar dovedi intenția de a depune apelul motivat.

Așadar, SRL „Agrocenter EuroChem”, fiind conștientă că a depus împotriva hotărârii primei instanțe doar cererea de apel nemotivată, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt, însă ignorat de aceasta.

Mai mult, SRL „Agrocenter EuroChem” în cererea de apel nemotivată indică faptul că își rezervă dreptul de a prezenta motivele cererii de apel după ce va lua cunoștință cu hotărârea motivată a primei instanțe (f.d.97, Vol.II).

La acest capitol se va remarca că SRL „Agrocenter EuroChem” din data notificării copiei hotărârii motivate a primei instanțe și până la data declarării

inadmisibilității apelului prin încheierea din 23 martie 2020 a Curții de Apel Bălți, a avut termen real și suficient pentru a prezenta apelul motivat pentru apărarea drepturilor și intereselor sale legitime.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, în condițiile în care SRL „Agrocenter EuroChem” nu a prezentat cererea de apel motivată în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, concluzia instanței de apel, privind declararea inadmisibilă a apelului este întemeiată.

Ținând cont de cele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 23 martie 2020 a Curții de Apel Bălți este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor cauzei, instanța de recurs o consideră legală și întemeiată, or, recurenta-apelanta SRL „Agrocenter EuroChem” nu a întreprins vre-o acțiune de a prezenta cererea de apel motivată până la 11 martie 2020, ziua în care a expirat termenul pentru depunerea cererii de apel motivate.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție respinge ca nefondat argumentele recurente precum că instanța de apel a emis încheierea contestată cu aplicarea eronată a art. 232 alin.(1), art.233 alin. (1) și (2), art. 234 alin. (1) și art.236 Codul administrativ.

Or, din materialele cauzei rezultă că, prin scrisoarea de însoțire la expedierea hotărârii motivate, prima instanță a accentuat că motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate (f.d.106, Vol.II).

Mai mult, această dispoziție legală este stipulată la art.232 alin.(2) Codul administrativ și urmează a fi cunoscută și respectată de către participanții în proces, pentru apărarea drepturilor și intereselor sale legitime.

Instanța de recurs accentuează că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea declarării apelului în termen.

Conform art. 237 alin.(1) Codul administrativ, prevederile art.65 alin.(1)–(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Conform art.65 alin. (1) și (2) Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

SRL „Agrocenter EuroChem” până la data emiterii încheierii din 23 martie 2020 a Curții de Apel Bălți nu a depus cerere privind repunerea în termenul de prezentare a apelului motivat și nu a anexat probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Prin urmare, ținând cont că SRL „Agrocenter EuroChem” nu a depus cererea de apel motivată în termenul de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, adică până la data de 11 martie 2020, Curtea de Apel Bălți întemeiat a declarat apelul inadmisibil.

Or, SRL „Agrocenter EuroChem” nu au depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

SRL „Agrocenter EuroChem” a cunoscut despre judecarea cauzei și despre adoptarea hotărârii, or, aceasta a fost legal citată pentru examinarea cauzei în prima instanță.

Astfel, SRL „Agrocenter EuroChem” urma să depună diligența necesară, să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Popov versus Moldova (nr. 2) din 02 decembrie 2005; Melnic versus Moldova din 14 noiembrie 2006, Ponomaryov versus Ucraina din 03 aprilie 2008, Van Harn versus Germany din 11 septembrie 2007, SRL Construct Confort versus Moldova din 28 mai 2019), și să conteste în termenul legal hotărârea primei instanțe, fapt, însă, ignorat de recurentă, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea apelului.

În asemenea circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, instanța de apel corect a declarat inadmisibil apelul depus de SRL „Agrocenter EuroChem” împotriva hotărârii din 17 decembrie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este legală, iar argumentele invocate de SRL „Agrocenter EuroChem” sunt neîntemeiate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b), art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Agrocenter EuroChem”.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecători

Victor Burduh

Nina Vascan